

andere middelen zou moeten worden gezocht om voor de handel voorzien te zijn. Niettegenstaande uit de aparte brief [fol. 1006] van 16 maart 1762 blijkt dat een ruime oogst niet waarschijnlijk is, wordt gehoopt dat er door vooruitbetaling een goede partij binnenkomt. Als dat niet zo is, dan mag men te Calcutta inkopen. Op voordracht van Louis Tallefert is, als verandering van de regeling van het voorafgaande jaar, de verdeling van de 5 % provisie op de ingekochte opium te Patna als middel van bestaan, overeenkomstig het reglement van eind mei 1755, als volgt gewijzigd: $\frac{4}{10}$ voor de directeur, $\frac{2}{10}$ voor de hoofdadministrateur, $\frac{3}{10}$ voor het opperhoofd te Patna en $\frac{1}{10}$ voor de secunde te Patna. Maar over de hoeveelheid die te Hooghly of Calcutta is ingekocht, is de verdeling $\frac{2}{3}$ voor de directeur en $\frac{1}{3}$ voor de hoofdadministrateur. Het bestuur is bevolen de inzamelaars en examineurs ernstig te onderhouden over de slechte kwaliteit van de 156 kisten opium die met de Zeelelie zijn aangevoerd, en hen te waarschuwen dat men in het vervolg in zulk geval streng zal optreden. De geringe verwerving van salpeter is reeds in de brief van 18 oktober gerapporteerd. [fol. 1007] Bij de herhaling van de toestemming van verleden jaar om dit product van de Engelsen te kopen, is, gezien de situatie, de toestemming gegeven aan het personeel te Patna om op hun verzoek tegen een ontvangstbewijs aan de Engelsen de raffinageketels uit te lenen, goedgekeurd. Men hoopt dat door deze tegemoetkoming de bestelling uit Nederland voor 1763 van 2.000.000 lb salpeter en die van 4000 zakken door Batavia, uitgevoerd kan worden. Van de laatste moeten tenminste 3000 zakken voldaan worden. Omdat er maar 100 zakken salpeter uit Santipur werden geleverd, is het niet de moeite waard daarmee voort te gaan. Men heeft zijn tevredenheid betuigd dat er te Bettiah 1762 man, of 881 zakken, salpeter is verworven en dat er onderweg bij de afvoer te Patna nog 220 man, of 110 zakken, zijn ingekocht en te Hooghly zijn aangevoerd.)

Wijders hebben wij op het schrijven der ministers dat het volk van den inlander Golaabsjent het sodanig hadde weten te besteeken dat niettegenstaande den fausdaars van de provincie Gazipoer reets bevelschriften en paspoorten hadden verleent aan den door den Patnase bediendens afgesonden gomasta tot den onverhinderden afvoer van salpeter, die beveelen weeder waaren ingetrokken. Aangemerkt dat hij wel gemeriteert heeft, dat de bediendens hem in het blok hebben doen setten, om te beproeven, of hij door dat middel te beweegen zoude zijn om zulke nadere ordres te stellen, als ter bereyking van der bediendens oogmerk vereyscht wierden. Dog ook teffens op het daarbij gevoegd berigt dat hij uyt het blok ontsnapt was, schoon er twee pions waaren bijgeweest om de wagt te houden, dat ons zulks deed denken dat het slapende wagtters zullen geweest zijn, en wij dierhalven hoopten dat het gebruykte middel door de bediendens om zijn soon en broeders soon in versekering te nemen van het gewenschte succes zullen weesen om van den salpeter meester te werden.

Fol. 1007v-1008v.

(De afschrijving van de specerijen en spiegels, die door wijlen het opperhoofd te Patna Jacques la Tour zijn geschonken om de salpeterhandel in Oudh en Bettiah te bevorderen, zoals vermeld in de geheime brief van 23 juli 1761 t.w.v. [fol. 1009] bij inkoop f 1929 en bij verkoop f 5597, is aanvaard, alsmede die voor de inzameling in Ghazipur aan de vorst zijn geschonken t.w.v. f 685 bij inkoop en f 1007 bij verkoop. Betreffende de geldzaken is met genoegen geconstateerd dat het grootste gedeelte van een opgenomen bedrag van f 726.044 is afbetaald, alsmede een obligatie ten behoeve van Fattasjent Jagat Seth van ropia 50.000 en de te Patna opgenomen bedragen van f 47250, f 9450, f 78.750 en f 39.375. Er is te kennen gegeven dat wordt verwacht, dat het in de brief van 30 januari 1762 genoemde bedrag van f 113.500 is, of zo spoedig mogelijk zal worden, afbetaald. Dat spaart rente uit. Daarom is het goed dat het bestuur de dienaren in Kasimbazar de rente over daar opgenomen gelden tot eind april 1762 in rekening heeft gebracht, terwijl die uit Hooghly te krijgen waren zonder dat er daar geleend werd. De dienaren op onderhorige kantoren moeten het belang van de Compagnie behartigen. [fol. 1010] Daarom is het verzoek in de brief van 30 januari 1762 om kwijtschelding, als ongegrond zijnde, afgewezen. Goedgekeurd is dat het bestuur